

удружењима и фондацијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 32/01, 42/03, 63/08, 76/11 и 94/16) и које се финансира из сопствених извора.

- (2) Уписом у регистар патентни заступник и заступник за жигове аутоматски постаје члан Коморе.
- (3) Министарство правде Босне и Херцеговине прати рад Коморе и у ту сврху може од Коморе затражити одговарајуће извјештаје и податке, водећи рачуна о самосталности и независности Коморе.
- (4) Комора сарађује са Институтом у свим питањима у вези са заступањем у области права индустријске својине.

Члан 19.

(Органи Коморе)

- (1) Органи Коморе су Скупштина, Управни одбор, предсједник и други органи утврђени Статутом Коморе.
- (2) Скупштину Коморе чине сви заступници који су уписани у регистар, који води Институт. У раду Скупштине учествује представник Института без права гласа.
- (3) Организација, надлежност, састав, начин избора, права и дужности органа Коморе уређују се Статутом и другим општим актима Коморе.

Члан 20.

(Општи акти Коморе)

- (1) Скупштина Коморе доноси: Статут Коморе, Кодекс заступничке етике, Правилник о дисциплинској одговорности, тарифу о наградама и накнади трошкова заступника и одлуку о висини чланарине.
- (2) Тарифа о наградама и накнади трошкова заступника и Одлука о висини чланарине ступају на снагу након што на њих да сагласност Министарство правде Босне и Херцеговине.
- (3) Патентни заступници и заступници за жигове имају право, без ограничења, дати странкама попуст у односу на тарифу о наградама и накнади трошкова заступника.
- (4) Остале акте Комора доноси у складу са својим статутом.
- (5) Акти из става (1) овог члана објављују се у "Службеном гласнику Института".

ДИО ЧЕТВРТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

(Статус заступника који су уписани у регистар)

Заступници уписани у регистар до почетка примјене овог закона задржавају статус заступника и имају могућност обнове уписа у складу са чланом 14. овог закона.

Члан 22.

(Оснивање Коморе)

Комору из члана 18. овог закона заступници су дужни да оснују најкасније у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 23.

(Доношење подзаконских аката)

Директор Института доноси подзаконски акт из члана 7. овог закона у року од шест мјесеци од ступања на снагу Закона.

Члан 24.

(Заштита личних података)

Приликом примјене овог закона обрада личних података спроводиће се у складу са прописима којима се уређује заштита личних података у Босни и Херцеговини.

Члан 25.

(Престанак важења)

Почетком примјене овог закона престају да важе Одлука о упису у регистре заступника за заштиту индустријске својине, које води Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 79/17 и 4/20), и Правилник о стручном испиту за заступнике за заштиту индустријске својине ("Службени гласник БиХ", бр. 22/11, 14/13, 36/16 и 12/20).

Члан 26.

(Ступање на снагу и примјена)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се након истека рока од годину дана од његовог ступања на снагу.

Број 01,02-02-1-1860/25

14. маја 2026. године

Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Дарко Бабаљ, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине
БиХ

Кемал Адемовић, с. р.

839

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 33. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. novembra 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. maja 2026. godine, usvojila je

ZAKON

O MJERNIM JEDINICAMA U BOSNI I HERCEGOVINI POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini, njihovi nazivi i simboli, oblasti i način primjene te obaveza njihove upotrebe u Bosni i Hercegovini.
- (2) Zakonske mjerne jedinice navedene su u aneksima I, II, III. i IV. koji su sastavni dio ovog zakona.
- (3) Osim zakonskih mjernih jedinica propisanih ovim zakonom, u Bosni i Hercegovini se izuzetno mogu upotrebljavati i druge mjerne jedinice i simboli, i to:
 - a) ako je upotreba takvih mjernih jedinica i simbola određena međunarodnim ugovorom koji je ratificirala Bosna i Hercegovina;
 - b) ako se za robu, usluge i podatke namijenjene izvozu u drugu zemlju u toj zemlji upotrebljavaju takve mjerne jedinice i simboli.
- (4) Ovim zakonom obavlja se usklađivanje s odredbama Direktive Vijeća 80/181/EEZ od 20. decembra 1979. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjerne jedinice i o stavljanju van snage Direktive 71/354/EEZ i njenim izmjenama i dopunama zaključno s Direktivom Komisije (EU) 2019/1258 od 23. jula 2019. o izmjeni Priloga Direktivi Vijeća 80/181/EEZ u pogledu definicija osnovnih jedinica SI radi prilagođavanja tehničkom napretku.

- (5) Odredbe Direktive iz stava (4) ovog člana navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

POGLAVLJE II. PRIMJENA ZAKONA

Član 3.

(Zakonske mjerne jedinice)

Zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini su:

- a) jedinice međunarodnog sistema (u daljnjem tekstu: jedinice SI), i to:
- 1) osnovne jedinice SI (Aneks I. Tabela 1.1), koje su definirane putem sedam definirajućih konstanti (Aneks I. Tabela 1.2),
 - 2) dopunske jedinice SI (Aneks I. Tabela 1.3 i 1.4),
 - 3) izvedene jedinice SI s nazivima i simbolima koje se mogu izraziti osnovnim jedinicama,
 - 4) izvedene jedinice SI s posebnim nazivima i simbolima (Aneks I. Tabela 1.5);
- b) izuzetno dopuštene jedinice izvan SI, gdje se pojedine koriste samo u posebnim oblastima (Aneks IV. Tabela 4.1);
- c) dopunske zakonske mjerne jedinice (Aneks IV. Tabela 4.2);
- d) decimalne jedinice koje se tvore od jedinica navedenih u tački a) ovog člana pomoću prefiksoida (Aneks I. Tabela 1.6), na način i uz izuzetke navedene u Aneksu V. koji je sastavni dio ovog zakona;
- e) složene jedinice koje se tvore kombinacijom jedinica navedenih u aneksima I, II, III. i IV.
- f) Aneks VI. Pisanje mjernih jedinica sastavni je dio ovog zakona.

Član 4.

(Upotreba zakonskih mjernih jedinica)

- (1) Zakonske mjerne jedinice iz člana 1. stav (2) obavezno se koriste prilikom upotrebe mjernih instrumenata, prilikom izražavanja rezultata mjerenja ili indikacije mjerne veličine u oblastima zakonskog mjeriteljstva, privrede, javnog zdravlja, javne sigurnosti i za administrativne namjene.
- (2) Podaci u mjernim jedinicama utvrđenim ovim zakonom, osim podataka koji nisu u skladu s odredbama ovog zakona, moraju biti navedeni prilikom stavljanja u promet uvezene robe te kod davanja usluga ili informacija.

Član 5.

(Upotreba dodatnih simbola)

- (1) U smislu odredbi ovog zakona, "dodatni simbol" znači jedan ili više simbola za veličinu izraženu u mjernim jedinicama koje nisu navedene u aneksima I, II, III. i IV. ovog zakona.

- (2) Izuzetno, upotreba dodatnih simbola nije dozvoljena na mjerilima za koja je prema propisanim mjeriteljskim zahtjevima obavezna upotreba samo zakonskih mjernih jedinica.

- (3) Vrijednost veličine izražena u mjernoj jedinici koja je navedena u aneksima I, II, III. i IV. ovog zakona ima prednost i mora dominirati nad dodatnom oznakom.

- (4) Dodatni simboli iz stava (1) ovog člana moraju biti izraženi simbolima koji nisu veći od simbola za odgovarajuće mjerne jedinice navedene u aneksima I, II, III. i IV. ovog zakona.

Član 6.

(Izuzeci od primjene)

Upotreba zakonskih mjernih jedinica iz ovog zakona nije obavezna za:

- a) proizvode i opremu koji se već nalaze na tržištu odnosno u upotrebi do dana stupanja na snagu ovog zakona;
- b) komponente i dijelove proizvoda i opreme koji su neophodni za dopunu ili zamjenu komponenata ili dijelova proizvoda i opreme iz tačke a) ovog člana.

Član 7.

(Nadzor nad primjenom Zakona)

Nadzor nad primjenom ovog zakona provodi Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine i nadležne inspeksijske službe.

Član 8.

(Kaznene odredbe)

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, a novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnom licu ako ne upotrebljava zakonske mjerne jedinice koje su propisane ovim zakonom.

POGLAVLJE III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o mjernim jedinicama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01).

Član 10.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 01,02-02-1-1876/25

14. maja 2026. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Darko Babalj, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Kemal Ademović, s. r.

ANEKS I.**JEDINICE MEĐUNARODNOG SISTEMA (SI) I NJIHOVI VIŠEKRAVNICI I
NIŽEKRAVNICI****Tabela 1.1. Osnovne jedinice SI**

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
vrijeme	sekunda	s
dužina	metar	m
masa	kilogram	kg
električna struja	amper	A
termodinamička temperatura	kelvin	K
količina supstance	mol	mol
jačina svjetlosti	kandela	cd

Osnovna jedinica SI je mjerna jedinica koja je usvojena konvencijom za osnovnu veličinu. Osnovne jedinice Međunarodnog sistema jedinica (SI) izražene su putem sedam definirajućih konstanti navedenih u Tabeli 1.2. ovog aneksa.

Tabela 1.2. Sedam definirajućih konstanti osnovnih jedinica SI

Definirajuća konstanta	Simbol	Brojčana vrijednost*	Jedinica
Frekvencija hiperfine tranzicije Cs	$\Delta\nu_{Cs}$	9 192 631 770	Hz
Brzina svjetlosti u vakuumu	c	299 792 458	$m\ s^{-1}$
Plankova konstanta	h	$6.626\ 070\ 15 \times 10^{-34}$	J s
Elementarni naboj	e	$1.602\ 176\ 634 \times 10^{-19}$	C
Bolcmanova konstanta	k	$1.380\ 649 \times 10^{-23}$	J K ⁻¹
Avogadrova konstanta	N_A	$6.022\ 140\ 76 \times 10^{23}$	mol ⁻¹
Svjetlosna efikasnost	K_{cd}	683	lm W ⁻¹

*Brojčane vrijednosti sedam definirajućih konstanti nemaju pridruženu mjernu nesigurnost.

DEFINICIJE OSNOVNIH JEDINICA SI

Jedinica za vrijeme

Sekunda, simbol s, jeste jedinica SI za vrijeme. Definira se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti frekvencije cezija, $\Delta\nu_{Cs}$, frekvencije prijelaza između dva neperturbirana hiperfina nivoa osnovnog stanja atoma cezija 133 kao 9 192 631 770, izražene u jedinici Hz, što je jednako s⁻¹.

Jedinica za dužinu

Metar, simbol m, jeste jedinica SI za dužinu. Definirana je na osnovu fiksne brojčane vrijednosti brzine svjetlosti u vakuumu, c, kao 299 792 458, izražene u jedinici m s⁻¹, gdje je sekunda definirana preko $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica za masu

Kilogram, simbol kg, jeste jedinica SI za masu. Definiira se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti Plankove konstante, h , koja iznosi $6,626\ 070\ 15 \times 10^{-34}$, izražena u jedinici J s, koja je jednaka $\text{kg m}^2 \text{s}^{-1}$, pri čemu su metar i sekunda definirani preko c i $\Delta\nu_{\text{CS}}$.

Jedinica za električnu struju

Amper, simbol A, jeste jedinica SI za električnu struju. Definiira se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti elementarnog naboja, e , koja iznosi $1,602\ 176\ 634 \times 10^{-19}$, kada je izražen u jedinici C, što odgovara A s, pri čemu je sekunda, s, osnovna jedinica SI definirana preko $\Delta\nu_{\text{CS}}$.

Jedinica za termodinamičku temperaturu

Kelvin, simbol K, jeste jedinica SI za termodinamičku temperaturu. Definiira se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti Bolcmanove konstante, k , koja iznosi $1,380\ 649 \times 10^{-23}$, izražena u jedinicama J K^{-1} , odnosno $\text{kg m}^2 \text{s}^{-2} \text{K}^{-1}$, pri čemu su kilogram, metar i sekunda definirani preko h , c i $\Delta\nu_{\text{CS}}$.

Jedinica za količinu supstance

Mol, simbol mol, jeste jedinica SI za količinu supstance. Jedan mol sadrži tačno $6,022\ 140\ 76 \times 10^{23}$ elementarnih dijelova (entiteta). Ovaj broj je fiksna brojčana vrijednost Avogadrove konstante, N_A , kada je izražena u jedinici mol^{-1} i naziva se Avogadrovim brojem.

Količina supstance u sistemu, simbol n, jeste mjera broja specificiranih elementarnih dijelova (entiteta). Elementarni dio (entitet) može biti atom, molekula, jon, elektron i druga čestica ili grupa čestica.

Jedinica za jačinu svjetlosti

Kandela, simbol cd, jeste jedinica SI za jačinu svjetlosti u datom smjeru. Definiira se na osnovu fiksne brojčane vrijednosti svjetlosne efikasnosti monohromatskog zračenja frekvencije 540×10^{12} Hz, K_{cd} , koja iznosi 683 kada je izražena u jedinici lm W^{-1} , što je jednako cd sr W^{-1} ili $\text{cd sr kg}^{-1} \text{m}^{-2} \text{s}^3$ pri čemu su kilogram, metar i sekunda definirani preko h , c i $\Delta\nu_{\text{CS}}$.

Tabela 1.3. Poseban naziv i simbol izvedene jedinice SI za temperaturu za izražavanje Celzijeve temperature

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
Celzijeve temperatura	Celzijev stepen	°C

Celzijeve temperatura, t , definiše se kao razlika $t = T - T_0$ između dvije termodinamičke temperature T i T_0 , pri čemu je $T_0 = 273,15$ K. Interval ili razlika u temperaturi može se izraziti u kelvinima ili u Celzijevim stepenima. Jedinica Celzijev stepen jednaka je jedinici kelvin.

Tabela 1.4. Dopunske jedinice SI

Veličina	Jedinica		Iskazano osnovnim jedinicama SI
	Naziv	Simbol	
ugao (u ravni)	radijan	rad	$m \cdot m^{-1}$
prostorni ugao	steradian	sr	$m^2 \cdot m^{-2}$

Ugao (u ravni)

Jedinica za ugao u ravni je radijan. Radijan je ugao između dva poluprečnika kruga koji na kružnici isjecaju luk dužine jednake poluprečniku ($1 \text{ rad} = 1$).

Prostorni ugao

Jedinica za prostorni ugao je steradian. Steradian je prostorni ugao kupe s vrhom u sredini sfere koji na površini sfere omeđuje površinu jednaku površini kvadrata, stranice jednake poluprečniku sfere ($1 \text{ sr} = 1$).

Tabela 1.5. Izvedene jedinice SI s posebnim nazivima i simbolima

Veličina	Naziv	Simbol	Iskazano drugim jedinicama SI	Iskazano osnovnim jedinicama SI
frekvencija	herc	Hz		s^{-1}
sila	njutn	N		$kg \cdot m \cdot s^{-2}$
pritisak, naprezanje	paskal	Pa	$N \cdot m^{-2}$	$kg \cdot m^{-1} \cdot s^{-2}$
energija, rad, količina toplote	džul	J	$N \cdot m$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2}$
snaga ⁽¹⁾	vat	W	$J \cdot s^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3}$
količina elektriciteta, električni naboj	kulon	C		$A \cdot s$
električni napon, elektromotorna sila, električni potencijal	volt	V	$W \cdot A^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3} \cdot A^{-1}$
električni otpor	om	Ω	$V \cdot A^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3} \cdot A^{-2}$
električni kapacitet	farad	F	$C \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^4 \cdot A^2$
električna vodljivost	simens	S	$A \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^3 \cdot A^2$
magnetni tok (fluks)	veber	Wb	$V \cdot s = T \cdot m^2$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$

magnetna indukcija	tesla	T	$\text{Wb}\cdot\text{m}^{-2}$	$\text{kg}\cdot\text{s}^{-2}\cdot\text{A}^{-1}$
induktivnost	henri	H	$\text{Wb}\cdot\text{A}^{-1}$	$\text{kg}\cdot\text{m}^2\cdot\text{s}^{-2}\cdot\text{A}^{-2}$
svjetlosni tok (fluks)	lumen	lm	$\text{cd}\cdot\text{sr}$	cd
osvijetljenost	luks	lx	$\text{lm}\cdot\text{m}^{-2}$	$\text{cd}\cdot\text{m}^{-2}$
aktivnost (radionuklida)	bekerelel	Bq		s^{-1}
apsorbirana doza, specifična predana energija, kerma, indeks apsorbirane doze	grej	Gy	$\text{J}\cdot\text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2\cdot\text{s}^{-2}$
ekvivalentna doza	sivert	Sv	$\text{J}\cdot\text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2\cdot\text{s}^{-2}$
katalitička aktivnost	katal	kat		$\text{mol}\cdot\text{s}^{-1}$

⁽¹⁾ Posebni nazivi za jedinicu snage: voltamper (simbol "VA") kada se upotrebljava za izražavanje prividne snage naizmjenične električne struje i var (simbol "var") kada se upotrebljava za izražavanje reaktivne snage naizmjenične električne struje.

Jedinice izvedene iz osnovnih jedinica SI i dopunskih jedinica SI navedene su kao matematički izrazi u obliku proizvoda eksponenata osnovnih jedinica SI i/ili dopunskih jedinica SI s brojevanim faktorom 1. Prefiksoidi koji se koriste predstavljaju višekratnike i nižekratnike mjernih jedinica u smislu ovog zakona.

Tabela 1.6. Prefiksoidi i njihovi simboli za označavanje određenih decimalnih jedinica

Naziv	Simbol	Brojčana vrijednost
kveta	Q	1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{30}
rona	R	1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{27}
jota	Y	1 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{24}
zeta	Z	1 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{21}
eksa	E	1 000 000 000 000 000 000 = 10^{18}
peta	P	1 000 000 000 000 000 = 10^{15}
tera	T	1 000 000 000 000 = 10^{12}
giga	G	1 000 000 000 = 10^9
mega	M	1 000 000 = 10^6
kilo	k	1 000 = 10^3
hekto	h	100 = 10^2
deka	da	10 = 10^1
deci	d	0.1 = 10^{-1}
centi	c	0.01 = 10^{-2}
mili	m	0.001 = 10^{-3}
mikro	μ	0.000 001 = 10^{-6}
nano	n	0.000 000 001 = 10^{-9}
piko	p	0.000 000 000 001 = 10^{-12}
femto	f	0.000 000 000 000 001 = 10^{-15}
ato	a	0.000 000 000 000 000 001 = 10^{-18}
zepto	z	0.000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-21}
jokto	y	0.000 000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-24}

ronto	r	0.000 000 000 000 000 000 000 000 001=10 ⁻²⁷
kvekto	q	0.000 000 000 000 000 000 000 000 000 001=10 ⁻³⁰

Nazivi i simboli decimalnih prefiksoida jedinice za masu tvore se dodavanjem prefiksoida riječi "gram" i njihovih simbola simbolu "g".

Kada se izvedena jedinica izražava kao razlomak, decimalni prefiksoidi mogu se označiti dodavanjem prefiksoida jedinicama u brojniku ili nazivniku ili u oba dijela.

Ne mogu se upotrebljavati složeni prefiksoidi odnosno prefiksoidi sastavljeni od nekoliko gore navedenih prefiksoida.

Tabela 1.7. Posebni dopušteni nazivi i simboli decimalnih prefiksoida jedinica SI

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
volumen (zapremina)	litar	l ili L ⁽¹⁾	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
masa	tona	T	1 t = 1 Mg = 10 ³ kg
pritisak	bar	bar ⁽²⁾	1 bar = 10 ⁵ Pa

⁽¹⁾ Za jedinicu litar mogu se upotrebljavati dva simbola "l" i "L".

⁽²⁾ Jedinica koja je u brošuri Međunarodnog ureda za tegove i mjere navedena među jedinicama koje treba privremeno dopustiti.

Prefiksoidi i njihovi simboli navedeni u Tabeli 1.6. mogu se upotrebljavati zajedno s jedinicama i simbolima navedenim u Tabeli 1.7.

ANEKS II.

**JEDINICE KOJE SU DEFINIRANE NA OSNOVU JEDINICA SI, ALI NISU NJIHOVI
DECIMALNI VIŠEKRATNICI I NIŽEKRATNICI**

Tabela 2.1. Jedinice koje su definirane na osnovu jedinica SI, ali nisu njihovi decimalni višekratnici i nižekratnici

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
ugao u ravni	obrtaj ⁽¹⁾		1 obrtaj = 2π rad
	grad* ili gon	gon	1 gon = $\pi/200$ rad
	stepen	°	1° = $\pi/180$ rad
	ugaona minuta	'	1' = $\pi/10\,800$ rad
	ugaona sekunda	"	1" = $\pi/648\,000$ rad
vrijeme	minuta	min	1 min = 60 s
	sat	h	1 h = 3 600 s
	dan	d	1 d = 86 400 s

⁽¹⁾ Ne postoji međunarodni simbol.

Prefiksoidi navedeni u Tabeli 1.6. mogu se upotrebljavati samo zajedno s nazivima "grad" ili "gon" i simbolom "gon".

ANEKS III.

JEDINICE KOJE SE DEFINIRAJU NEZAVISNO OD SEDAM OSNOVNIH
JEDINICA SI

Tabela 3.1. Jedinice koje se definiraju nezavisno od sedam osnovnih jedinica SI

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
dužina	astronomska jedinica ⁽¹⁾	au	1 au = 149 597 870 700 m
površina	hektar ⁽²⁾	ha	1 ha = 10 ⁴ m ²
masa	dalton ⁽³⁾	Da	1 Da = 1.660 539 066 60(50) · 10 ⁻²⁷ kg
energija	elektronvolt ⁽⁴⁾	eV	1 eV = 1.602 176 634 · 10 ⁻¹⁹ J
logaritamske jedinice	neper	Np	
	bel	B	
	decibel	dB	

- ⁽¹⁾ Astronomska jedinica definira se kao srednja vrijednost udaljenosti između centra Zemlje i centra Sunca.
- ⁽²⁾ Hektar se koristi kao mjera površine zemljišta.
- ⁽³⁾ Dalton (Da) i unificirana jedinica atomske mase (u) alternativni su nazivi (i simboli) za istu jedinicu i iznose 1/12 mase slobodnog atoma ugljika 12, u mirovanju i u svom osnovnom stanju.
- ⁽⁴⁾ Elektronvolt je kinetička energija koju dobije elektron prolazeći kroz razliku potencijala od jednog volta u vakuumu. Elektronvolt se često kombinira s prefiksoidima SI.

Prilikom korištenja ovih jedinica važno je navesti prirodu veličine i svaku korištenu referentnu vrijednost.

ANEKS IV.

**JEDINICE I NAZIVI JEDINICA KOJE SU DOPUŠTENE SAMO U POSEBNIM
OBLASTIMA I DOPUNSKE ZAKONSKE MJERNE JEDINICE**

Tabela 4.1. Jedinice i nazivi jedinica koje su dopuštene samo u posebnim oblastima

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
jačina optičkih sistema	dioptriya		1 dioptriya = 1 m^{-1}
masa dragog kamenja	metrički karat		1 metrički karat = $2 \cdot 10^{-4} \text{ kg}$
površina građevinskog i drugog zemljišta	ar	a	1 a = 10^2 m^2
masa po jedinici dužine tekstilnog vlakna i pređe	teks	tex	1 tex = $10^{-6} \text{ kg} \cdot \text{m}^{-1}$
dužina	nautička milja		1 nautička milja = 1852 m
brzina	čvor		1 čvor = $1852/3600 \text{ ms}^{-1}$

Prefiksoidi navedeni u Tabeli 1.6. mogu se upotrebljavati zajedno s navedenim jedinicama. Međutim, višekratnik 10^2 a naziva se "hektarom".

Tabela 4.2. Dopunske zakonske mjerne jedinice

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
krvni pritisak	milimetar živinog stuba	mm Hg	1 mm Hg = 133.322 Pa
aktivnost (radionuklida)	kiri	Ci	1 Ci = $3.7 \cdot 10^{10} \text{ Bq}$
apsorbirana doza	rad	rad	1 rad = 10^{-2} Gy
ekvivalentna doza	rem	rem	1 rem = 10^{-2} Sv

ekspozicija (x i γ zrakama)	rendgen	R	1 R = $2.58 \cdot 10^{-4} \text{ C} \cdot \text{kg}^{-1}$
dinamička viskoznost	poaz	P	1 P = $10^{-1} \text{ Pa} \cdot \text{s}$
kinematička viskoznost	stoks	St	1 St = $10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$

Prefiksoidi navedeni u Tabeli 1.6. mogu se upotrebljavati zajedno s navedenim jedinicama i smibolima osim milimetra živinog stuba i njegovog simbola.

ANEKS V.

TVORBA IZVEDENIH MJERNIH JEDINICA I DECIMALNIH JEDINICA

1. Izvedene jedinice SI definiraju se kao proizvodi stepenovanih osnovnih jedinica SI.
2. Nazivi i oznake izvedenih jedinica tvore se od naziva odnosno simbola jedinica od kojih su sastavljene uz upotrebu naziva ili simbola pripadajućih algebarskih operacija.
3. Samo ograničen broj izvedenih jedinica SI imaju posebne nazive i simbole koji potiču od izvornog načina pisanja naziva (Tabela 1.5).
4. Decimalne jedinice su veće i manje jedinice od neke jedinice (s posebnim nazivom) nastale množenjem decimalnim višekratnikom ili nižekratnikom.
5. Prefiksoidi odnosno decimalni višekratnici i nižekratnici su međunarodnim dogovorom propisani, a njihovi nazivi i simboli dati su u Tabeli 1.6.
6. Nazivi decimalnih jedinica tvore se stavljanjem prefiksoida ispred naziva jedinica.
7. Na isti način tvori se i simbol decimalne jedinice stavljanjem simbola prefiksoida ispred simbola jedinice.
8. Prilikom tvorbe decimalne jedinice može se istovremeno upotrijebiti samo po jedan prefiksoid.
9. Naziv decimalne jedinice i njen simbol čine cjelinu.
10. Matematičke operacije primjenjuju se na cijelu decimalnu jedinicu, tako se naprimjer kubni centimetar označava sa cm^3 , u značenju $(\text{cm})^3$ itd.
11. Decimalne jedinice tvore se:
 - a) od svih jedinica SI, izuzev Celzijeva stepena i kilograma (da se ne bi primijenila po dva prefiksoida, decimalne jedinice mase tvore se od jedinice gram, $\text{g} = 10^{-3}\text{kg}$),
 - b) od sljedećih izuzetno dopuštenih jedinica van SI: litar, tona, teks, bar, elektronvolt i var.

ANEKS VI.**PISANJE MJERNIH JEDINICA**

1. Nazivi mjernih jedinica i prefiksoida decimalnih jedinica pišu se prema pravopisnim pravilima jednog od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.
2. Simboli mjernih jedinica i decimalnih prefiksoida pišu se uspravnim slovima abecede odnosno slovima grčkog alfabeta (γ , μ i Ω).
3. Svaka se jedinica označava samo jednim simbolom, osim litra koji se označava sa l ili L.
4. Simboli za jedinice pišu se bez tačke na kraju, osim redovne interpunkcije.
5. Umnožak jedinica označava se tačkom u sredini reda ili malim, tzv. čvrstim razmakom između oznaka jedinica (red se na tom mjestu ne može prekidati).
6. Ako se jedinica tvori dijeljenjem drugih jedinica, za oznaku dijeljenja može se upotrijebiti vodoravna crta ili negativni eksponent ili kosa crta. Naprimjer:

$$\frac{W}{kg \cdot K} = W \cdot kg^{-1} \cdot K^{-1} = W / (kg \cdot K)$$

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 33. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. studenoga 2025. godine, i na 31. hitnoj sjednici Doma naroda, održanoj 14. svibnja 2026. godine, usvojila je

ZAKON

O MJERNIM JEDINICAMA U BOSNI I HERCEGOVINI POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim se zakonom uređuju zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini, njihovi nazivi i znakovi, područja i način primjene i obveza njihove uporabe u Bosni i Hercegovini.
- (2) Zakonske mjerne jedinice navedene su u aneksima I., II., III. i IV. koji su sastavni dio ovog zakona.
- (3) Osim zakonskih mjernih jedinica propisanih ovim zakonom, u Bosni i Hercegovini se mogu iznimno koristiti i druge mjerne jedinice i znakovi, i to:
 - a) ako je uporaba takvih mjernih jedinica i znakova određena međunarodnim ugovorom koji je ratificirala Bosna i Hercegovina;
 - b) ako se za robu, usluge i podatke namijenjene izvozu u drugu zemlju takve mjerne jedinice i znakovi koriste u toj zemlji.
- (4) Ovim se zakonom obavlja usklađivanje s odredbama Direktive Vijeća 80/181/EEZ od 20. prosinca 1979. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjerne jedinice i o stavljanju izvan snage Direktive 71/354/EEZ i njezinim izmjenama i dopunama zaključno s Direktivom Komisije (EU) 2019/1258 od 23. srpnja 2019. o izmjeni Priloga Direktivi Vijeća 80/181/EEZ glede definicija osnovnih jedinica SI radi prilagodbe tehničkom napretku.
- (5) Odredbe direktive iz stavka (4) ovoga članka navode se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravnog okvira EU u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Uporaba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovome zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

POGLAVLJE II. PRIMJENA ZAKONA

Članak 3.

(Zakonske mjerne jedinice)

Zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini su:

- a) jedinice međunarodnog sustava (u daljnjem tekstu: jedinice SI), i to:
 - 1) osnovne jedinice SI (Aneks I. Tablica 1.1.), koje su definirane preko sedam definirajućih konstanti (Aneks I. Tablica 1.2.),
 - 2) dopunske jedinice SI (Aneks I. Tablica 1.3. i 1.4.),
 - 3) izvedene jedinice SI s nazivima i znakovima koji se mogu izraziti osnovnim jedinicama,
 - 4) izvedene jedinice SI s posebnim nazivima i znakovima (Aneks I. Tablica 1.5.),
- b) iznimno dopuštene jedinice izvan SI, gdje se pojedine koriste samo u posebnim područjima (Aneks IV. Tablica 4.1.),

- c) dopunske zakonske mjerne jedinice (Aneks IV. Tablica 4.2.)
- d) decimalne jedinice koje se tvore od jedinica navedenih u točki a) ovog članka pomoću predmetaka (Aneks I. Tablica 1.6.), na način i uz iznimke navedene u Aneksu V. koji je sastavni dio ovog zakona.
- e) Složene jedinice koje se tvore kombinacijom jedinica navedenih u aneksima I., II., III. i IV.
- f) Aneks VI. Pisanje mjernih jedinica sastavni je dio ovog zakona.

Članak 4.

(Uporaba zakonskih mjernih jedinica)

- (1) Zakonske mjerne jedinice iz članka 1. stavak (2) obvezno se koriste pri uporabi mjernih instrumenata, pri izražavanju rezultata mjerenja ili indikacije mjerne veličine u područjima zakonskog mjeriteljstva, gospodarstva, javnog zdravstva, javne sigurnosti i za upravne svrhe.
- (2) Podatci u mjernim jedinicama utvrđenim ovim zakonom, pored podataka koji nisu sukladni odredbama ovog zakona, moraju biti navedeni pri stavljanju u promet uvezene robe, te prilikom pružanja usluga ili informacija.

Članak 5.

(Uporaba dodatnih znakova)

- (1) U smislu odredaba ovog zakona, "dodatni znakovi" znače jedan ili više znakova za veličinu izraženu u mjernim jedinicama koje nisu navedene u aneksima I., II., III. i IV. ovoga zakona.
- (2) Iznimno, uporaba dodatnih znakova nije dopuštena na mjerilima za koja je prema propisanim mjeriteljskim zahtjevima obvezna uporaba samo zakonskih mjernih jedinica.
- (3) Vrijednost veličine izražena u mjernoj jedinici koja je navedena u aneksima I., II., III. i IV. ovog zakona ima prednost i mora dominirati nad dodatnom oznakom.
- (4) Dodatni znakovi iz stavka (1) ovoga članka moraju biti izraženi znakovima koji nisu veći od znakova za odgovarajuće mjerne jedinice navedene u aneksima I., II., III. i IV. ovog zakona.

Članak 6.

(Iznimke od primjene)

Uporaba zakonskih mjernih jedinica iz ovog zakona nije obvezna za:

- a) proizvode i opremu koji se već nalaze na tržištu, odnosno u uporabi do dana stupanja na snagu ovog zakona;
- b) komponente i dijelove proizvoda i opreme koji su nužni za dopunu ili zamjenu komponenata ili dijelova proizvoda i opreme iz točke a. ovog članka.

Članak 7.

(Nadzor nad primjenom Zakona)

Nadzor nad primjenom ovog zakona provodi Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine i nadležne inspeksijske službe.

Članak 8.

(Kaznene odredbe)

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi ako ne koristi zakonske mjerne jedinice koje su propisane ovim zakonom.